

δεν θα πάμ ναμνείν. Έσεϊς, οι Γερμανοί, πολεμάτε για την πατρίδα σας. Το ίδιο κάνουν κι αυτοί, που πολεμούν για το κομμάτι αυτό της γης που ονομάζεται Ελλάδα!

— Δεν γίνεται τίποτα! Απάντησε εκείνος κουνώντας το κεφάλι. Αυτοί που θ' άφεθούν έλευθεροί, αν τελικά άφεθούν, δεν θέχουν τόσο βαρειές καθηριότητες. Θ' άφήσουμε μόνον όσους δεν μάς έκαναν μεγάλο κακό...

Κι όμως, παρ' όλ' αυτά, παραμονή του Ευαγγελισμού, άπετεύχθη η άποφυλάκιση και των ός άνω γερμανοκρατούμενων, άπελευθερωθέντων μαζί με άλλους καταδίκους». Ήταν μία νίκη αυτή του αϊώνιου ελληνικού όρασου από τις λίγες. Μόνον η άποτελεσματική επέμβαση του Αγαθάγγελου Ξηρουάκη, έσωσε την κατάσταση. Ο λοχαγός Τάμας Φρίντμαν αναφέρει στην έκθεσή του τα παρακάτω: «Ός ποτέ, λοιπόν, θα έκτελούμε τις έπιθυμιές αυτού του ύποπτου ρασσοφόρου; Πρέπει να καταλάβουμε (να τό νωνεύουμε) ότι πίσω από τον άνθρωπο αυτόν κινείται κάποιο άδραστο δάγκυλο που κατευθύνει τις πράξεις του». Με τα λόγια αυτά ο Φρίντμαν έννοούσε, ότι ο τολμηρός δεσπότης ήταν όργανο των Σιμιαζών.

Κι, ωστόσο, ένας άλλος αίτιωματικός, ο Κάσσι Λημαν — της Μυστικής Υπηρεσίας κι' αυτός, όπωσ και ο Φρίντμαν — αναφέρει σε μία από τις έκθέσεις του τα έξης περίεργα, αλλά και διαφανιστικά συγγράμια:

«Δεν θα ήταν άσχημια να διασκώμασε σε συνεχή έπαφή με τό δεσπότη. Η κατάσταση μας στό Φρούριο της Κρήτης, πρέπει να μάς έμπνη άνησυχιές. Σε περίπτωσι άπογοητώσεόσ μας από τό ήγος, αυτός είναι ο ύμνος ένδειξιμμένος να συγκρατήση τους μεινόμενους έναντίον μας Κρητικούς. Βεβαίως, δεν πρέπει να ύποκίπτουμε στούς ψυολογικούς εκδισαμούς του. Καλόν όμως θα ήταν να ύποκαρούμε σε ώρισμένους άπαιτήσεις του, ως προς τους κρατούμενους και τους δήσιους. Ο Έλληνας αυτός ρασσοφόρος, είναι ίκανός να μάς παραδώση δεισιμους είς τον έπερογούμενον έχθρόν».

Όπως βλέπουμε, η έξαιρετική μοφή του έπισκόπου τότε είχε έπιβληθή και τον λογάριάζον με τό παραπάνω. Χάρις στην παρουσία του, σώθηκε ένα μεγάλο μέρος της Κρήτης, από τό άφνημισμό και την καταστροφή. Σώθηκαν εκατοντάδες ψυχές. Έτσι, ενώ οι Γερμανοί βρίσκονταν ακόμα στή μεγαλήνοση, ο Αγαθάγγελος Ξηρουάκης ανέλαβε καθήκοντα Υπουργού — Γενικού Διοικητού της Κρήτης:

«Θεωρώ — γράφει τό επίσημο έγγραφο πού τον διόριζε — ότι η ανάληψη της Γενικής Διοικήσεως Κρήτης από τον θεοφιλέστατον έπίσκοπον Κυθωνίας — Αποκορώνου, δεν αντίβαίνει είς τας άρχάς του σημασιακού άγώνος, μέχρις άπαντήσεως του Σιμιαζικού Στρατηγειού Μέσης Ανατολής...».

Μπορεί να πη, ωστόσο, κανείς ότι τό έργον αυτό — ως ύπουργού — διοικητού της μεγαλήνοσης — ήταν τό δυσκολότερο άπ' όλα όσα είχε αναλάβει ως τότε ο άκάματος δεσπότης, Οί Γερμανοί του Χίτλερ, που βρίσκονταν στα τελευταία τους, γίνονταν όλοένα και πιό θηρία. Από την άλλη μεριά, ο βασανισμένος κρητικός λαός λαχταρούσε αντίποινα. Με τό φωτισμένο μυαλό του έπισκόπου και ο θεμιστός τρόπος που καθήθυνε και τους μέρ και τους δέ, κατώρθωσαν να ξεπεράσουν όλα σχεδόν τό άμπερόβλητα άντίποινα. Κανείς δεν έκανε τό αντίθετο άπ' αυτό που έλεγε. Κάθε του λόγος ήταν και ποσσταγή. Γιατί γνώριζε την παράξενη ψυχοσίνθεσι των συμπατριωτών του και ήξερε πώς να τους καθοδηγήσει, ως τη στιγμή που τα σημαντάς της έλευθερίας ντυπούσαν τό χαρούμενο τραγούδι τους. Ο Αγαθάγγελος Ξηρουάκης δεν ήταν μόνο ένας μεγάλος ποιμεναρχης, αλλά κι' ένας έξαίρετος πολιτικός.

ΠΑΝ. Θ. ΚΟΥΣΟΥΛΑΚΟΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ ΑΓΩΝΙΑΣ

Ω ΕΝ είχε νιώσει τίποτα, κανένα πλοιαίο, κανένα θρόμβο; κι' όμως η άραχνη ήταν εκεί, πάνω στον ώμο του, κοντά στο στήθος του, ακίνητη αλλά έτοιμη να τσιμπήσει. Τό ήξερε. Με την παραμικρότερη κίνηση που θάκανε, θα προκαλούσε τον πανικό του φοβερού έντομου, που τα όκτώ πόδια του δεν ήταν άρκετα για να τό κάνουν να φύγει γρήγορα. Ένα άσπρασιο τσίμπημα και όλα θα τελείωναν.

Ήταν μία μαύρη άραχνη του χειρότερου είδους που τό τριχωμά της προκαλούσε μία διαβολική ανατριχίλα στή σάρκα του. Ένα έντομο που σούφερνε παγωμάρα. Άλλα τί σημασία είχε για τον Σεβαστιανό Σινιού αν πέθαινε εδώ, στην Αφρικανική έρημο; Δυσ χρόνια τώρα διψούσε μία έπιχείρησι, χωρίς όρεξι αλλά εύσυνειδήστα, της όποιος οι ίδιοκίτες τον πλήρωναν καλά.

Η ΑΡΑΧΝΗ

Τά μισά επί τόπου, τα άλλα μισά στην Τράπεζα της Μασσαλίας.

Έβλεπε τη μαύρη άραχνη, ακίνητη πάνω στο στήθος του, λές και ήξερε πως δεν κοιμόταν, πως την κτύπαζε. Δεν μπορούσε ούτε τό χέρι του να κουνήσει, ούτε τα μάτια του ν' άνοιγοκλείσει. Άλλοίως...

Αν η Μίνα τον έβλεπε εκείνη τη στιγμή, κλωμο σαν πεθαμένο, μουσκεμένο στον ίδρωτά, με τό φοβερό έντομο πάνω στο κορμί του! Η κραυγή του τρόμου που θάβγαζε θα τον έσπρωχνε στον άλλο κόσμο. Έστερα από φριχτούς πόνους. Στην πραγματικότητα τον πόνον τον είχε γνωρίσει εξ αίτιας της Μίνας, εξ αίτιας της προκλητικής ομορφιάς της.

Η ματιά του, γεμάτη έρωτα και μισος, κορφώθηκε στο άπειρο, για να συναντήσει την λιμνη των πράσινων ματιών της. Είχε ξεχάσει τώρα τό φοβερό έντομο, για να γυρίσει τρία χρόνια πίσω, στις ευτυχισμένες νύχτες που πέρασε κοντά στη Μίνα, γεμάτος έλπιδες για τό μέλλον. Όταν τον κτύπαζε τότε, έννοιθε τη ματιά της να του λούξη την καρδιά, έννοιθε πως ήταν ο ευτυχέστερος των θνητών. Ναι, ο ευτυχέστερος των θνητών, ως εκείνο τό μοιραίο πρωϊνό όπνο, στή μυστηριώδη διαφήνεια της γυναικείας ματιάς της, ανέκάλυψε ένα σημάδι, που μοιαζε μ' ένα ναυάγιο στή γαλήνια θάλασσα.

— Ποιά ανάμνησι άποσυχολεί

τη σκέψι σου, Μίνα; τη ρώτασε.

Έκείνη ξεφνιάστηκε και δεν μπόρεσε να κρύψει τη στενοχώρια της.

— Ποιά ανάμνησι; έκανε. Μήπως ξέρω; Ποιά ανάμνησι...

— Βλέπω ότι η σκέψι σου είναι άλλου. Η ματιά σου είναι άνήνοχη... τό βλέπω.

Πόση ώρα θα κρατούσε αυτό τό μαρτύριο;

— Διαβάσεις, λοιπόν, στα μάτια των άλλων; Τότε, άφου η φύσι σ' έχει προκίσει μ' ένα τόσο σπουδαίο πρόσον, πρέπει ασφαλώς να ξέρης...

Δεν ήξερε τίποτα. Έμαθε, όμως, και έννοιωσε άνησυχία και ντροπή. Έμαθε πως η Μίνα δεν τον αγαπούσε πιά, πως είχε ένα δεσμό, προοίμιο ενός μελλοντικού και άνεπανόρθωτου έξευτελισμού. Κι' όμως, της πρότεινε να την πάει μαζί του στην Αφρική, αλλά για πρώτη φορά του άπάντησε με είλικρίνεια.

— Ά, όχι! Άς μου λείπουν οι μαύροι...

Έτσι, ο Σεβαστιανός Σινιού έφυγε όλομύναχος, πληγωμένος άπ' αυτή την έλευθερία που δεν την είχε επιδιώξει. Και τώρα... Τώρα έβλεπε τη μαύρη άραχνη να καθεβαίνει άργά προς τό στήθος του, λές και οι ένδομυχες σκέψεις του υπαγόρευαν τις κινήσεις της. Άν τουλάχιστον ήθελε να στρίψει προς τό άριστερά. Μά όχι, φαίνεται πως της άρεσε ο ίδρωτάς του.

Κι' αυτός, ξεαναγυρίζοντας στην πραγματικότητα, την κτύπαζε ακίνητος, να καθεβαίνει προς την κοιλιά του, σπκώνοντάς άργά τό ένα πόδι ύστερα από τ' άλλο. Πόση ώρα θα κρατούσε αυτό τό μαρτύριο;

Τό φοβερό έντομο είχε φτάσει τώρα στο άριστερό πόδι του. Άν μπορούσε να τό στεί-

λη τρία μέτρα μακρύνει με τό χέρι του!... Όχι! ήξερε πως κι' η παραμικρότερη κίνηση θα ήταν η καταδίκη του. Τό ήξερε. Και συλλογιζόταν τώρα αν κορόιδευε τον έαυπό του πριν από λίγο κι' ό,τι άζίσιζε να ζήσει κανείς λίγο, ακόμα αυτή την άκαρη ζωή. Άλήθεια, θα ήταν παράλογο να πεθάνη, ενώ θα μπορούσε να άποφύγει τον κίνδυνο με λίγη ύπομονή. Λίγη!...

Η άραχνη είχε φτάσει τώρα κάτω από τό γόνατο. Τα όκτώ πόδια της γαντζώνονταν με περισσότερο δύναμη, καθώς κατέβαινε την άριστερή κνήμη του Σεβαστιανού Σινιού. Δεν βαρέθηκε να κάνη τον όρειβάτη; Δεν θ' άποφάσιζε να ηδηση στο χώμα μαι και καλή; Όχι... Προχωρώντας άργά, έφτασε στον αστραγάλο του Σεβαστιανού, που λαχταρούσε να ζήσει, τώρα που κινδύνευε να πεθάνη. Έκει σταμάτησε. Ίσως για να μελετήσει την άνασσα προς τό δάκτυλό της.

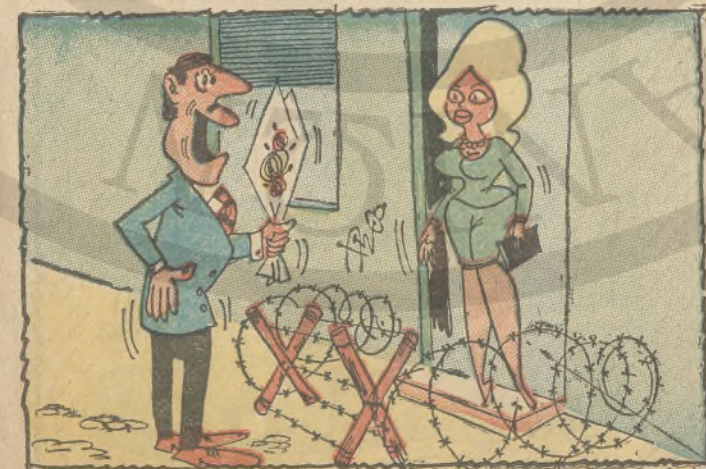
Ένα τίναγμα του ποδιού, σκεπτόταν ο Σεβαστιανός, ένα καλό τίναγμα, και θα βρεθή δυο μέτρα μακρύνει! Αυτάπατη, τό ήξερε. Μα ζούσε ζυγνητός τό τελευταίο όνειρό του;

Η άραχνη άρχισε την αναρρίχησι προς τό μεγάλο δάκτυλο. Στην κορυφή σταμάτησε πάλι. Και ο Σεβαστιανός Σινιού την κτύπαζε κρατώντας την άνασσα του, κτύπαζε τό θάνατο που είχε άκίνητοποιηθή εκεί. Και ξεφνικά κατάλαβε ότι τό φοβερό έντομο έτοιμαζόταν να τελειώση τον περιπάτο του, να καθεβή προς την άόρατη πλευρά του ποδιού του, την πατούσα. Έκείνη τη στιγμή σκέφτηκε πως η ζωή ήταν ένα τίποτα, άφου κρεμόταν από την έπιθυμία μιας μικροσκοπικής άραχνης. Μιάς άραχνης, που θα μπορούσε να τη λούση με τό μικρό δακτυλάκι του, αν ήταν δυνατό να σπκηθή όρθιας.

Όταν τό έντομο έφθασε στή μέση της πατούσας του, έσφιξε τα δόντια του κι' έκωσε τα νύχια του στή σάρκα της παλάμης του για να μνη κινωθή, για να μνη ανατριχιάσει. Άλλα δεν μπόρεσε να συγκρατήσει έναν άναστεναγμό, που ξεφύγει από τα χείλη του, όταν πιστεψε στή σωτηρία του.

Ο Σεβαστιανός Σινιού δεν έμαθε ποτέ, αν η μαύρη άραχνη τον δάγκωσε έπειδή τρόμαζε από τον άναστεναγμό του ή αν άναστενάζει, επειδή η άραχνη τον είχε δαγκώσει...

Μισό λεπτό άργότερα, ο Σεβαστιανός Σινιού ήταν νεκρός!...

— Αυτή τη φορά, δεσποινίς Ρίτα, είμαι άποφασισμένος να σας σταματήσω, να μ' άκούσετε!...

(Του Κ. Βλάχου)

PENE ΜΠΟΡΣΑΝ